

Sygn. akt IV U 1270/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Alicja Kowalska-Kulik

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Zięba

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2014 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

odwołania H. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

z dnia 12 czerwca 2013 roku znak: (...)

w sprawie H. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o emeryturę

z m i e n i a zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje H. M. emeryturę od dnia 1 maja 2013 roku.

Sygn. akt IV U 1270/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 lutego 2014 roku

Decyzją z dnia 12 czerwca 2013 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. – powołując się na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 z zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. nr 8 poz. 43 z zm.) - odmówił H. M. przyznania emerytury, ponieważ na dzień 31 grudnia 1998 roku nie udokumentował wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Uzasadniając decyzję organ rentowy wskazał, że odwołujący na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 27 lat, 5 miesięcy i 17 dni w tym 7 lat, 9 miesięcy i 26 dni pracy w warunkach szczególnych, tj. od 7 lipca 1971 roku do 26 kwietnia 1972 roku i od 24 kwietnia 1974 roku do 30 kwietnia 1981 roku. ZUS nie uwzględnił okresu zatrudnienia od 1 maja 1981 roku do 31 grudnia 1998 roku jako pracy w szczególnych warunkach, gdyż praca na stanowisku specjalisty ds. elektroenergetycznych daleko wykracza poza osobiste dozоровanie czy kontrolę robotniczych stanowisk pracy.

Powyższą decyzję zaskarżył H. M. wnosząc o jej zmianę i przyznanie emerytury. Uzasadniając odwołanie podniósł, iż przez cały okres zatrudnienia, w tym również w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę elektryka.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. wniósł o jego oddalenie. Powołując się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji podniósł, iż zatrudnienie odwołującego w okresie od 1 maja 1981 roku do 31 grudnia 1998 roku w Zakładach (...) w N. nie stanowiła pracy na stanowisku dozoru czy kontroli.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że H. M., ur. (...), na dzień 1 stycznia 1999 roku wykazał okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 27 lat, 5 miesięcy i 17 dni w tym 7 lat, 9 miesięcy i 26 dni pracy w warunkach szczególnych, tj. od 7 lipca 1971 roku do 26 kwietnia 1972 roku i od 24 kwietnia 1974 roku do 30 kwietnia 1981 roku.

Odwołujący nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Wniosek o przyznanie emerytury złożył 13 maja 2013 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się H. M. w okresie od 7 lipca 1971 roku do 31 grudnia 1998 roku był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładach (...) w N. początkowo na stanowisku elektryka, a od 1 maja 1981 roku do 31 grudnia 1998 r. na stanowisku specjalisty ds. elektro-energetycznych. Zakład zajmował się wydobywaniem żwiru a następnie przerabianiem na kruszywo. Posiadał oddziały w następujących miejscowościach: S., M., P., B., M. oraz O.. Odwołujący w spornym okresie wykonywał prace związane z naprawą, remontem, obsługą i przeglądami wyłączników wysokiego napięcia, badaniem stanu technicznego urządzeń elektrycznych, sprawdzaniem izolatorów, przebudową stacji transformatorowych, naprawą silników elektrycznych, instalacją elektryczną w pogłębiarkach, koparkach i ładowarkach. Urządzenia te były podstawowymi maszynami wykorzystywanymi w codziennej działalności Zakładu i prawidłowe ich działanie było niezbędne do utrzymania Zakładu w ruchu. Po wykonanej pracy odwołujący sporządzał tzw. raport elektryków, w którym odnotowywał wykonane czynności w czasie zmiany. H. M. posiadał uprawnienia do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku eksploatacji oraz do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku dozoru. Wobec tego odwołujący sprawował również nadzór nad pracą elektryków. Była to grupa ok. 20 osób.

Razem z odwołującym się w tym okresie pracowali m.in. K. W. na stanowisku kierownika Działu (...) oraz J. W. na stanowisku dyrektora naczelnego.

dowód: świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 13-15, zaświadczenie (...) k. 17 akt ZUS, zeznania świadka K. W. zawarte w protokole rozprawy z 12.11.2013r. od 05:12 min do 20:38 min, zeznania zawarte w protokole rozprawy z 4.02.2014r.: świadka J. W. od 02:02 min do 15:37 min oraz odwołującego od 16:15 min do 27:03 min, akta osobowe odwołującego

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, której autentyczności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała w toku postępowania. Sąd oparł się również na zeznaniach odwołującego się oraz świadków K. W. i J. W., uznając je za wiarygodne, spójne, logiczne, a także zgodne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Świadczenie pracowali wspólnie z odwołującym się i szczegółowo wskazali na czym polegała jego praca w spornym okresie. Ich zeznania korespondują z dokumentacją osobową dotyczącą pracy odwołującego się, a także z zeznaniami H. M.. Brak jest, w ocenie Sądu, jakichkolwiek podstaw do podważenia wiarygodności zeznań świadków. Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków oraz zgodne z nimi zeznania odwołującego potwierdziły w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości charakter zatrudnienia i rodzaj pracy wykonywanej przez H. M. w spornym okresie.

Pozostałe okoliczności sprawy uznał Sąd za bezsporne, bowiem nie były one kwestionowane przez strony. Również dokumenty przedstawione na stwierdzenie powyższych okoliczności zostały ocenione jako w pełni wiarygodne i prawdziwe.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie H. M. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy odwołujący się spełnia przesłanki do przyznania emerytury.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440 z zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 20 lat w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn.

Stosownie do ust. 2 cytowanego przepisu, emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z ust. 2 art. 32 cyt. ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Warunki przejścia na emeryturę przez wymienionych powyżej pracowników określa rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. nr 8 poz. 43 ze zm.). Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełni łącznie następujące warunki: osiągnie wiek emerytalny, wynoszący dla kobiet 55 lat, 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Za wymagany okres zatrudnienia uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia (§ 3 i 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku).

W świetle § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia zakład pracy stwierdza zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach. Natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okoliczności także w oparciu o inne dowody. Postępowanie w sprawach emerytalnych jest bowiem dwuetapowe, stąd też przed organem rentowym „sprawa emerytalna” ma charakter administracyjnoprawny, a w postępowaniu stosuje się przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Na etapie postępowania odwoławczego sprawa o emeryturę - uprzednio administracyjna - staje się sprawą cywilną w rozumieniu art. 1 kpc. Do jej rozpoznania stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego, a zasadniczym celem tego postępowania jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, stąd też w niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków na okoliczność wykonywania przez odwołującego się pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornym w niniejszej sprawie było to, iż H. M. w dniu (...) osiągnął 60 lat życia i w dniu 1 stycznia 1999 roku posiadał wymagany okres zatrudnienia wynoszący co najmniej 25 lat. Odwołujący nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Spór dotyczył natomiast wymaganego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności czy praca, którą H. M. świadczy w (...) Zakładach (...) w N. w okresie od 1 maja 1981 roku do 31 grudnia 1998 roku może być uznana za pracę, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Za pracę w szczególnych warunkach uznać należy taką pracę, która spełnia kryteria określone w przepisach w/ w rozporządzenia Rady Ministrów – a mianowicie była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowiskach wymienionych w wykazie A lub B stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Zgodnie z wykazem A, dział II rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, pracownicy wykonujący pracę przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych oraz zgodnie z wykazem A, dział XIV, poz. 24 cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku pracownicy wykonujący prace kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozoru inżynierijno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie są uprawnieni do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że H. M. w okresie zatrudnienia na stanowisku na stanowisku specjalisty ds. elektro-energetycznych w spornym okresie wykonywał wyżej opisaną pracę wymienioną w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Spełnione zatem zostały wymagania określone w § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnych charakterze. W ocenie Sądu została więc także spełniona przesłanka z ust. 1 wymienionego paragrafu, tj. konieczność aby praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Odwołujący się pracował na stanowisku wymienionym w dziale II i w dziale XIV, poz. 24 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnych charakterze.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że odwołujący się wykonywał wyżej opisaną pracę przy przesyłaniu energii elektrycznej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, a także prace dozoru inżynierijno-techniczny stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. H. M. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i na dzień 1 stycznia 1999 roku, tj. na dzień wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiada razem z uwzględnionym przez ZUS okresem ponad 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany przez powołany wyżej art. 184 tej ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania należy stwierdzić, że H. M. spełnił wszystkie przesłanki wymagane do przyznania emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W tym stanie rzeczy, Sąd - na zasadzie 477¹⁴ § 2 kpc i wskazanych powyżej przepisów prawa materialnego - zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał H. M. emeryturę od dnia 1 maja 2013 roku, tj. od miesiąca złożenia wniosku.